

DOBUDOVANIE INFRAŠTRUKTÚRY ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA MESTA SEREĎ

Tento projekt je spolufinancovaný Kohéznym fondom EÚ

BIOODPAD

PAPIER

SKLO

PLASTY

KOVY

TRIEDIM ODPADY

INVESTUJEM DO SVOJEJ BUDÚCNOSTI

MESTO SEREĎ TRIEDI ODPADY

AKÉ JE ZLOŽENIE ODPADU ?

Priemerné hmotnostné zloženie odpadov v odpadovej nádobe

Čo vyhadzujeme do odpadu? Podľa prieskumov je približne 80% z celkového množstva produkovaného odpadu možné znovu použiť alebo recyklovať.

Odpady v európskej domácnosti obsahujú:

33 %	papier a kartón
23 %	biologický odpad (rastlinný aj živočíšny)
10 %	sklo
8 %	kovy
8 %	plasty
18 %	iný odpad (textil, porcelán, guma, prach a pod.)

Triediť päť základných zložiek odpadu je cieľom každej modernej domácnosti, ktorej členovia myslia na svoju budúcnosť.

KEDY A AKO TRIEDIME ?

PONDELOK je deň triedenia bioodpadov – **BRO**

Novinkou v triedenom zbere je od júna 2011 aj zber bioodpadov – zelene. Dňom triedenia týchto biologicky rozložiteľných zložiek odpadov (tráva, lístie a konáre) je pondelok. V tento deň pred ôsmou hodinou ráno obyvatelia mesta vyložia svoje zberné nádoby a vrecia s biologicky rozložiteľným odpadom pred svoj dom.

STREDA je deň triedenia odpadov – **PAP, PLA, SKL, KOV**

Streda je dňom triedenia tradičných zložiek odpadov, ako sú plasty, papier, sklo a kovové obaly. V stredu ráno pred ôsmou hodinou obyvatelia mesta vyložia svoje zberné nádoby a vrecia s vytriedenými zložkami odpadov pred svoj dom. Na sídliskách v tento deň zberné vozidlo vysype obsah nádob s celotýždňovým vytriedeným odpadom, ktorý obyvatelia vkladajú do týchto nádob umiestnených v stanovištiach na triedené zložky odpadov.

BLOODPAD

ČO JE BLOODPAD ?

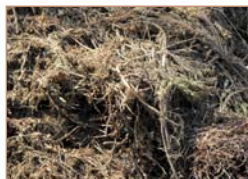
Bloodpad je biologicky rozložiteľný materiál vhodný na kompost. Patria sem konáre, drevo, lístie, ihličie, tráva, odumreté rastliny, burina a zvyšky z ovocia a zeleniny. Toto všetko predstavuje biologický odpad, ktorý nezaťažuje životné prostredie a príroda ho po čase, kedy dochádza k jeho rozkladu, opäť využíva vo svoj prospech vo forme živín.

PREČO TRIEDIŤ BLOODPAD ?

Bloodpad, ktorý vyprodukujú domácnosti, sa donedávna umiestňoval na skládky komunálneho odpadu, ktoré začali narastať do nekontrolovaných rozmerov. Oddeľovanie biologicky rozložiteľného odpadu je veľmi dôležité, pretože patrí medzi najobjemnejšie zložky komunálneho odpadu. Je možné ho kompostovať a znova účelne využiť. Bloodpad je vo väčšine prípadov neškodná látka, ale jeho zmiešavaním s ostatnými druhmi odpadu, prispieva k zvýšeniu škodlivých a nekontrolovateľných reakcií na skládkach a v spaľovniach. Keď sa organický odpad rozkladá na skládke, vzniká skládkový plyn, ktorého prioritnou zložkou je metán (CH₄). Ten je jedným z hlavných atmosférických plynov zodpovedných za problém skleníkového efektu a jeho narastanie môže viesť k potenciálnej katastrofickej klimatickej premene.

AKO TRIEDIŤ BLOODPAD ?

Bloodpad triedia hlavne obyvatelia v rodinných domoch, kde vzniká veľké množstvo odpadu zo záhrad a trávnikov. Tráva a drobný zelený odpad patrí do vriec alebo hnedých nádob, ktoré občania spolu so zviazanými konármi vyložia pred svoj dom v deň zberu. Špeciálnou formou zberu bloodpadu je zimný zber vianočných stromčekov zo sídlisk po skončení novoročných sviatkov.

PAPIER

ČO JE PAPIER ?

Papier je tenký, hladký materiál vyrábaný zhutnením vlákna. Použité vlákna sú obvykle prírodné a založené na celulóze. Najobyčajnejší materiál je drevoovina z vláknitého dreva (väčšinou ihličnatá), ale môžu byť použité aj iné rastlinné vláknité materiály, ako bavlna, plátno a konope. Patrí sem knižný a písací papier, leťáky, noviny, časopisy, zošity, knihy, telefónne zoznamy, obálky, neznečistené papierové obaly a vrecúška z potravín (napr. škatulky z čajov, syrov, dezertov, škatule z pracích práškov, obaly z múky a pod.), papierový odpad z kancelárie, kartónové škatule (triedený papier by nemal obsahovať kancelárske kovové spony).

PREČO TRIEDIŤ A RECYKLOVAŤ PAPIER ?

V súčasnosti sa 90 % papiera vyrába z dreva. Ročná celosvetová spotreba papiera na jedného obyvateľa zeme je asi 50 kg. Recyklácia jednej tony papiera zachráni 17 dospelých stromov a ušetrí 26 m³ vody, 2,3 m³ úrodnej zeme, 320 l ropy a 4 100 kWh elektrickej energie. Recykláciou papiera sa v porovnaní s výrobou nového znižuje znečistenie ovzdušia o 73 %. Papier možno recyklovať osem až dvanásťkrát.

AKO TRIEDIME PAPIER ?

Obyvatelia rodinných domov vyložia papier vo vreciach čistý a oddelený od ostatných zložiek odpadov, bez nevhodných prísad, ako sú farbivá, riedidlá, oleje a zemina, pred svoj dom v deň zberu. Obyvatelia bytových domov vkladajú papier do modrých zberných nádob umiestnených na stanovištiach pre triedené zložky odpadov na sídliskách.

MESTO SEREĎ TRIEDI PAPIER

SKLO

ČO JE SKLO ?

Sklo je priehľadná alebo priehľadná látka, ktorá vzniká vychladnutím kremičitanovej alebo podobnej taveniny. Zo skla sú vyrobené sklenené nápojové fľaše z číreho alebo farebného skla, poháre zo zaváranín, sklenené poháre na nápoje, dekoračné a obalové sklo, drobné výrobky zo skla a sklenené tabule.

PREČO TRIEDIŤ A RECYKLOVAŤ SKLO ?

Sklo sa delí podľa farby na biele sklo, nazývané aj číre, a farebné sklo, najčastejšie zelené a hnedé. Triedenie skla podľa farby je dôležité pre ďalšie použitie a spracovanie. Zmiešané sklo sa môže použiť iba na výrobu farebného skla. Sklenené obaly sú z hľadiska ďalšieho použitia veľmi výhodné, pretože ich môžeme použiť 15 – 75 krát. Samozrejme, pokiaľ nedôjde k poškodeniu obalu, ktorý je možné recyklovaním zhodnotiť, čím predídeme zhromažďovaniu odpadu na skládkach komunálneho odpadu. Sklo patrí medzi druhotné suroviny, ktoré sú dlhodobo dobre recyklovateľné. Úspora energie pri využívaní recyklovaného skla oproti výrobe z primárnych zdrojov je až 30 %. Recyklácia skla znižuje o 20 % tvorbu skleníkového efektu v porovnaní s výrobou nového.

AKO TRIEDIME SKLO ?

Obyvatelia rodinných domov vyložia sklo vo vrečiach oddelené od ostatných zložiek odpadov pred svoj dom v deň zberu. Sklo musí byť čisté a prázdne, bez nevhodných prímiesí, ako sú farbivá, riedidlá, oleje, potraviny a pod. Obyvatelia bytových domov vkladajú sklo do zelených zberných nádob umiestnených na stanovištiach pre triedené zložky odpadov na sídliskách. Sklenené tabule je možné odovzdať aj na zbernom dvore mesta Sered'.

70 GL   71 GL   72 GL

PLASTY

ČO JE PLAST ?

Plast alebo plastická hmota (staršie umelá hmota) je typ materiálu pozostávajúci z organických polymérov alebo ich zmesí s technologicky vhodnými prísadami. Vyrába sa z látok, ktoré sa nachádzajú predovšetkým v rope, ale aj v zemnom plyne a v uhlí. Pretože plasty sú odolné voči vode a nehnijú, sú ideálnym materiálom na predmety používané aj ako vodovodné rúry, plastové obaly, PET fľaše z malinoviek a minerálok, HDPE tvrdené obaly zo saponátov a drogérie, téglyky z jogurtov a obaly z potravín, rôzne plastové výrobky a fólie.

PREČO TRIEDIŤ A RECYKLOVAŤ PLASTY ?

Hlavnými surovinami na výrobu plastov je ropa, zemný plyn a uhlie. Tieto suroviny patria medzi neobnoviteľné zdroje a predpokladá sa, že ich ľudstvo vyčerpá v priebehu tohto storočia. Plasty zároveň patria medzi najťažšie záťaže pre prírodu z recyklovateľných surovín a obvyčajnému plastovému vrecku potrvá aj 200 rokov, kým sa samo rozloží v prírode. Preto je dôležité plasty recyklovať. Spaľovaním PVC vznikajú karcinogénne produkty spaľovania – dioxíny. Vedecká komunita považuje dioxíny za najjedovatejšie chemikálie, ktoré kedy človek vyprodukoval. Je ich asi 210 druhov. Vznikajú ako nepotrebné vedľajšie produkty priemyselných aktivít. Recykláciou plastu sa ušetrí 70 % energie potrebnej na výrobu nového.

AKO TRIEDIME PLASTY ?

Obyvatelia rodinných domov vykladajú plasty spolu s kovovými obalmi vo vreciach oddelené od ostatných zložiek odpadov pred svoj dom v deň zberu. Obyvatelia bytových domov vkladajú plastový odpad do žltých zberných nádob umiestnených na stanovištiach pre triedené zložky odpadov na sídliskách.

MESTO SEREĎ TRIEDI PLASTY

KOVY

ČO SÚ KOVY ?

Kovy, s ktorými sa najčastejšie stretávame, sú obaly zo železa a ocele, ktoré slúžia ako obalový materiál v podobe oceľového plechu rôznych hrúbok. Používajú sa na uzávery, konzervy, plechovky a pod. Obaly z hliníka a jeho zliatin patria medzi spoľahlivé, ľahké, dobre tvarovateľné a hlavne výborne recyklovateľné. Kovové obaly sa používajú na balenie širokého spektra tovarov v priemysle, na balenie potravinárskych výrobkov, kozmetických výrobkov a pod. Ďalej sa používa napr. na výrobu hliníkových obalových fólií na žuvačky, kávu, keksy, čokoládové tyčinky a pod.

PREČO TRIEDIŤ A RECYKLOVAŤ KOVY ?

Výhodou kovových obalov je, že termickým technológiám recyklácie neprekáža (vo väčšine prípadov) ani prípadné znečistenie baleným tovarom. Vzhľadom na mimoriadnu efektívnosť recyklácie hliníka je potrebné, aby sme zodpovedne pristupovali k oddeľovaniu kovových obalov. Recyklovaním ocele sa ušetrí 75 % spotreby energie oceliarskeho priemyslu. Recyklácia hliníka šetrí 95 % energie a v porovnaní s výrobou nového sa znižuje znečistenie ovzdušia až o 95 %. Využitím 1 tony recyklovanej ocele sa ušetrí 1100 kg železa, 630 kg uhlia a 55 kg vápenca.

AKO TRIEDIME KOVY ?

Obyvatelia rodinných domov vykladajú kovy vo vreciach spolu s odpadom z plastu oddelené od ostatných zložiek odpadov pred svoj dom v deň zberu. Obyvatelia bytových domov vkladajú kovové obaly do žltých zberných nádob umiestnených na stanovištiach pre triedené zložky odpadov na sídliskách. Objemnejšie kovové predmety môžu občania odovzdať na zbernom dvore mesta Sereď.

Projekt – Dobudovanie infraštruktúry odpadového hospodárstva mesta Sereď

Investícia do vašej budúcnosti

Tento projekt je spolufinancovaný
Kohéznym fondom v rámci
Operačného programu
Životné prostredie.

Táto propagačná brožúra bola vytvorená
s finančnou pomocou Európskej únie.

Názory v nej vyjadrené sú výlučne názormi jej
autorov a nevyjadrujú žiadnym spôsobom
oficiálny názor Európskej únie.

Obsah: Mesto Sereď,
Námestie republiky 1176/10, Sereď,
e-mail: mu@sereď.sk

